

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13--74

Politicianismul distrugător.

Subt acest titlu ziarul „România“ din București în numărul său dela Florii, și după dânsul și alte gazete fac constatarea că alegerile sinodale în eparhiile noastre din Transilvania s'au făcut de astădată subt influența politicianismului, iar rezultatul lor a fost falsificat. Astăzi când rezultatul acesta se cunoaște într-un cât ne privește pe noi cei din eparhia Clujului trebuie să constatăm că afirmația aceasta nu corăspunde adevărului. Cine își ia osteneala să confrunteze lista celor aleși cu lista foștilor deputați sinodali va observa cu ușurință, că cu puține schimbări aproape tot aceleași persoane figurează pe amândouă listele. Și mai ales persoane cari de zeci de ani au deținut această demnitate în biserica noastră le vedem realese în toate eparhiile.

Schimbările ce s'au făcut se reduc la unii oameni mai tineri, cari schimbări este natural să fie supuse fluctuației până ce unul sau altul dintre aleșii deputați își poate crea o stabilitate indiferent de vederile sale politice.

Vor fi fost în unele locuri ciocniri între diferitele interese locale cu nuanțe politice, un fapt care s'a manifestat și se manifestă în toate împrejurările de viață. Cuvintele de mai sus ale gazetei amintite însă generalizează, ele prezintă alegerile noastre sinodale căzute pradă unui sistem nou al robiei politicianismului, ca fiind ocazionate în această direcție de forurile superioare bisericești. Iar împotriva acestei presumpțiuni suntem nevoiți să protestăm cu toată energia. Cel puțin ceea ce ne privește pe noi eparhia Clujului.

La noi nu s'au dat lozince politice, la noi s'au pus în cumpănă valorile, nu politicianii, s'au ales bărbații cei mai de seamă ai bisericii noastre fără considerare la credințele lor politice. Pentru că noi ne dăm totdeauna seama că aceste credințe politice sunt pururea supuse transformărilor după cum o reclamă aceasta evoluția vremilor și a intereselor politice, pe când valoarea personală a unui deputat sinodal, ca membru de frunte al bisericii, nu poate cădea nici când subt aceleași considerații, subt cari cade personalitatea sa politică. Pentru acest motiv noi simțim aceeași bucurie când vedem în sinodul nostru eparhial lucrând alături pe d-l ministru liberal Lăpedatu cu naționalistul Dr. I. Lupaș, cu țărănistul Gheorhe Bogdan Duică și averescanul Oct. Goga, precum și pe toți ceilalți cu sau fără culoare politică pronunțată, pentru că noi vedem într'ânșii valoarea personală ca fii ai bisericii noastre ortodoxe și nu partidul politic. Dovadă e și faptul că în eparhia noastră din 60 deputați 45 sunt deputați din ciclul trecut, realeși fără contracandidat, iar dintre ceilalți 15 deputați noi 13 au fost aleși cu unanimitate, fără contracandidat și numai doi au fost aleși cu majoritatea voturilor.

Noi avem mulțumirea suiletească și satisfacția că sinodul este alcătuit din elementele cele mai valoroase ale eparhiei noastre și suntem siguri că resolvarea problemelor ce revin sinodului va afla o caldă și desinteresată contribuție din partea tuturor. Iar culoarea politică, precum în trecut, așa și acum va rămânea afară la ușă.

Catedrala Ortodoxă

Dela înălțimea treptelor ce mă țin deasupra nivelului pământului privesc în zilele de răgaz la zidirea locașului Sfânt de credință, care va fi Catedrala ortodoxă.

Puțini știu câtă muncă se desfășoară aici și încă și mai puțini își dau seama de însemnătatea acestui monument din centrul Clujului. Este o muncă mare, care se face cu forțe omenesti puține. Din zorii zilei și până când nu se mai vede, harnicii zidari lucrează cu spor; sapă, fac schelete pentru betonul armat, toarnă masse mari de beton, cară piatră cioplită și cărămidă, motoarele mesteacă beton și piatră, în fine o activitate harnică pe toată schela.

Trecătorii curioși și în zilele de târg țărani foarte mulți, se opresc, se urcă pe mormanele de pământ îngrămădite în jurul zidirei și privesc la lucrul acesta mare, care zi de zi crește văzând cu ochii.

Imi inchipui câtă bucurie trebuie să fie în sufletul lor și cum le tresaltă inima când văd ridicându-se în Capitala Ardealului un templu mândru al credinței ortodoxe și, iarăși câtă ne-păsare pe de altă parte, din partea altora poate chiar și ură, că s'au dărimat câțiva copaci sub care s'au adăpostit cândva în nopți calde cu lună plină și s'au mângăiat cu gingășie de multeori doicile grase din secuime și cu cătanele răposatului Frantz Josef!

Câtă duioșie și câte idealuri dărimate de soarta nemiloasă!

Însă acestea toate au trecut și nu peste multă vreme vom avea în Cluj, prin stăruința unui om de inimă, o demnă Catedrală unde credincioșii vor merge cu miile și mândri să se închine Celui a Totputernic, care ne-a dat nouă binecuvântarea Sa.

Până atunci, pe lângă răbdare mai trebuie încă muncă mult și mulți bani. Lucrurile mari, care se fac pentru generațiile ce vor veni, nu se pot isprăvi de pe o zi pe alta și nici nu trebuie, căci purtând dealungul veacurilor pecetea timpului a care au luat ființă, în ele trebuie să se topească tot geniul și toată ființa noastră și din acest aluat să se nască liniile sigure, solide și durabile, care să ne arate viitorului ca cameni întregi, cu caracter de bronz și hotărâți în acțiunile ce le urmărim.

Pe de altă parte, răbdarea e dela Dumnezeu și o avem.

Banii însă sunt ai oamenilor și după orânduirea lumească cei mai mulți se află la cei mai puțini darnici!

Pentru Catedrala Ortodoxă s'au dat bani: au dat particularii, dă și Statul. Statul însă, are și alte nevoi și nu le poate mulțumi pe toate dintr'odată. Și iarăși, delădare ca aceasta nu poate aștepta, căci lucrul n'ceput trebuie isprăvit.

Atunci, nu rămâne alta decât nădejdea în noi! Să dăm noi cei mulți și cât putem. Puținul adunat face mult când este dat din inimă și cu credință.

De aceea îmi fac o datorie de creștin dacă sfătuiesc din nou pe cetătorii acestei foi atât de răspândită în popor mai ales, să dea cât de puțin, dar să dea și cât de mult acei ce pot, pentru Catedrala ortodoxă din Cluj.

Banul dat cu toată inima va fi primit de Dumnezeu pentru locașul Său de preamărire iar credincioșii ortodoxi ai Clujului vor rămânea mulțumitori și recunoscători aceluia ce i-au ajutat, acum și în vecii veacurilor.

„Cult. Pop.“

Ioan Luca Ciomag

Cazul din Teiuș

Libertatea de conștiință religioasă ca postulat al vieții, a produs — în baza unui proces psihologic inerent trebuințelor sufletești ale credincioșilor noștri, — necesitatea unei parohii ortodoxe în Teiuș.

Câteva sute de suflete nu puteau rămânea fără organizarea bisericească reclamată de spiritul vremii.

Biruind multe greutăți și obstacole parohia s'a văzut în sfârșit înființată.

În zilele trecute factorii competenți luară demersuri pentru instalarea unei capele. Greutatea lucrului se prezenta dela început, în lipsa unui local corespunzător. După multă căutare și chibzuială s'au aflat în comună în casele fraților Müller două camere în partea de câtră stradă, cari camere steteau de ani de zile goale și neîntrebuințate.

Asupra acestora s'a căzut de acord cu factorii competenți ai comunei ca să fie rechiziționate pentru capela ortodoxă, până ce parohia își va putea ridica biserica.

Principiul a fost adoptat, dar în practica lui, prin o vinovată trădare ce și are originea între zidurile Teiușului s'a încercat zădărnicierea lui.

Era absolută lipsă de-o opinie a primăriei comunale asupra situației prezente a camerelor din chestiune. Oculata a fost stabilită pe ziua de 5 Aprilie. Despre aceasta a luat cunoștință pe cale particulară, în baza încrederii ce i-s'a anticipat, în ziua de 4 Aprilie notariul unit din comună.

Și s'a întâmplat minunea că în dimineața zilei de 5 Aprilie meșterii zidari lucrau cu zor la dărîmarea peretilor și transformarea celor două camere. Până seara totul a fost gata și noua locuință ocupată. Tot în acea zi frații Müller au înștiințat în scris primăria că și-a transformat două camere din locuință pentru trebuințele sale economice. Și „din întâmplare“ au fost tocmai camerele reclamate de parohia ortodoxă. Și tot în acea zi s'a amânat oculata până în 7 Aprilie, când comisia primăriei n'a mai putut constata decât radicala metamorfoză a camerelor și neputința de rechiziționare.

Aceasta a fost revanșa „fraților“ pentru loialitatea și nobleța cu care am purces noi cu ocazia exproprierii unui teren pe seama bisericii ortodoxe.

Este încă unul din cazurile tipice cari dovedesc că frații noștri uniți nu se sfîșie și se aliază chiar și cu străinii pentru subminarea noastră.

În fața acestor uneltiri singura noastră tărîe ne-o vedem și căutăm în dreptatea cauzei pentru care vom ști lupta în cadrele strict legale și morale.

Correspondent.

Măsuri contra sectelor

Guvernul căpătând convingerea că unele secte religioase prin doctrinele, ce caută să le imprăstie, ating moralitatea publică, sau sunt primejdioase pentru unitatea neamului și siguranța statului, a luat următoarele dispozițiuni, provizorii până la reglementarea lor pe cale de lege.

„Acțiunea întreprinsă de propagandiști, în scopul de a determina pe credincioșii altor rituri să-și părăsească credințele pentru a adopta pe aceea a acestor secte, nu trebuie admisă în principiu, deoarece turbură pacea cetățenilor și aduce jignire bisericilor existente.

Numele predicatorului permanent va fi adus în mod obligatoriu la cunoștința autorităților administrative și polițienesti locale, care

vor fi ținute să ia cunoștință dacă acea persoană se bucură de plenitudinea drepturilor cetățenești și dacă n'a fost condamnată de către justiție pentru crimă sau pentru vre-un delict: fals, furt, înșelăciune, abuz de încredere, mărturie mincinoasă, atentat la bunele moravuri, delapidare de bani publici, rupere de sigilii, sau la o pedeapsă mai mare de 15 zile închisoare pentru ori-ce delict prevăzut de codul penal.

Autoritățile administrative și polițienesti locale vor impune sectelor să comunice localul destinat cultului, precum și timpul exact, când fac întrunirile în vederea exercițiului aceluși cult.

Predicatorul oficial sau permanent este responsabil de toate actele săvârșite cu ocaziunea exercitării cultului.

Pentru adunările de cult ale baptiștilor și adventistilor nu este nevoie să se ceară autorizație în fiecare caz, fiind suficientă îndeplinirea condițiunilor enumerate mai sus.

Prefecții din toată țara au fost înștiințați să ia măsuri, procedând cu tactul cuvenit pentru aducerea la îndeplinire a acestor dispozițiuni“.

Dela sate

Dumineca Floriilor a fost pentru poporul din Călata mare o zi de îndoită sărbătoare.

„Cercul Cultural“ al învățătorilor din plasa înfudîn în frunte cu subrevisorul Terec, și-a ținut aci adunarea sa de primăvară, la care au participat aproape toți învățătorii.

Adunarea s'a început cu serviciu divin.

Biserica era plină de ascultători, cari ascultau cu evlavie cântările învățătorimei noastre. Preoul locului a rostit o predică, arătând însemnătatea zilei, iar pe urmă învățătorii și publicul s'au întrunit în școală.

Aici D-șoara învă. Emilia Petri predă cu elevii clasei III o lecție practică din geografie. După critica învățătorilor prezenți, lecția s'a decalară de succesă.

După masa ospitală din casa preotului învățătorii s'au continuat ședința în școală.

Presedintele Cercului Cultural d-l învă. Ilies a citit o frumoasă prelegere populară despre însemnătatea industriei la poporul nostru.

D-l învă. Chiuhanu a ținut o prelegere din domeniul istoriei poporului nostru, care a fost răsplătit cu aplauze. Elevii școlii de aici și din

Huedin au declamat mai multe poesii, dialoguri, și au căutat cântece populare și naționale. D-soara înv. Chiuhanu, a conferat despre portul național, și a îndemnat pe femei ca să nul părăsească.

D-l primpretor Miron, prin cuvinte alese și bine simțite a arătat însemnătatea școlii românești, care singură e chemată să ne scape de întunec și de sărăcie, și dacă poporul din Călata-Mare e atât de norocos când are o școală frumoasă și cu 2 învățători, sunt alte comune în plasă, și alți frați de ai noștri cari nu au, în ajutorul acelora toți suntem datori a sări și a le da sprijin ca să-și poată edifica și ei.

În fine preotul Teodor Toader, mulțamește tuturor celor ce-au ostenit cu sfatul și cu povețele lor pentru luminarea și înaintarea poporului nostru dela sate.

Poporul încă a avut o zi de mulțămire cu ce-le ce a auzit și văzut.

Correspondenți.

Degetul lui Dumnezeu

Cu vre-o două săptămâni înainte de Paști ne-au sosit dela ministeriul de Culte salariile preoților împreună cu ordonanța de plată a celor trei milioane votate de stat pe seama catedralei noastre. Prezentându-se cassariul nostru la administrația financiară din Cluj i-s'a spus că nu sunt bani, peste câteva zile a fost amânât din nou subț acelaș pretext de cătră cassariul Dr. Danilescu. Dar când s'a prezentat delegatul nostru a treia oară Danilescu se împușcase.

Ce s'a întâmplat adecă? Danilescu dase banii catedralei noastre, a preoților și a altor multe instituții jidanilor, pentru afaceri, iar el încassa cametele grase pentru buzunariul său. Era liniștit în sufletul său că nu'l va controla nime, deoarece stia din trecut că această controlă se face numai la încheierea anului.

În chipul acesta risipise vre-o cinci milioane lei la jidovii din Cluj Dick, Kuhn, Feuerstein, Havas, Czitrom și alții. Iar tovarăș la hoție îi era un avocat tot jidan cu numele Lusztig, pe care și noi acum doi ani numai cu poliția l'am putut evacua din casa Consistotului, de unde nu voia să iase cu nici un preț. A mai dat Danilescu bani și altora. La soacră-sa, o ungueroaică lipită pământului îi dase hârtii de preț și

bani în sumă de 950.000; la o cunoscută din Cluj a trimis un plic cu 50.000 ca să aibă grije de el, fără a-i spune ce e în plic; la o soră în Căstău a trimis 1 milion și 200.000, pe cari poliția i-a găsit ascunși într'o clae de fân. A arestat și pe sora lui și pe soacră-sa, și pe avocatul Lusztig și încă 2 jidani dovediți amestecați în mișelie; și alte persoane mai au năcaz în legătură cu fapta rea a usuratecului om.

S'a ajuns însă pedeapsa lui D-zeu. La venit ordinul neobicinuit și surprinzător, de azi pe mâine, că se va face controla. Ne putând pune banii așa de repede la loc a simulat un mare furt la cassa Wertheimiană și ca să poată scăpa din încurcătură și-a tras un glonț de revolver în partea dreaptă a pieptului. Rana i-s'a vindecat și-a recunoscut fapta păcătoasă și acum stă la răcoare în pușcărie.

Astfel să încheie în rusine vicața unui slujbaş înalt, care și-a uitat și de Dumnezeu și de datoria sa și a furat banii statului, ca să se îmbogățească pe sine. Este însă în această hoție și un alt fapt care nu este bine așa cum este. Mai marii lui Danilescu care timp de 3 luni nu au controlat niciodată cassa de bani. Peste tot și pe sate cheile dela cassa de fier a comunelor era pe vremuri la 2 oameni, la primar și la notar, iar acum toate cheile dela o administrație financiară, unde zilnic se încassează și se plătesc milioane, sunt lăsate pe mâna unui singur om. Dacă acesta este cât de cât slab, el cade iute în ispită și lunecă. De-aceea pentru a preîntâmpina astfel de nenorociri în viitor este de lipsă, ca să se păziască mai bine avutul țării, căci altfel hoțiile nu vor avea niciodată sfârșit.

Numirile populare ale solurilor, adecă a solurilor de pământ

Românul din timpuri străbune a fost totdeauna: „robul pământului“.

Era prin urmare natural ca el să cunoască bine și să deosebească diferitele soluri de pământ, numindu-le după însușirile lor.

Inzădar am căutat în literatură după aceea numiri; neavându-le m'am adresat direct poporului, dela care — spre uimirea mea — am aflat în timp scurt o mulțime.

Iată aci câteva pilde și rog pe stimații cetitori să binevoiască — interesul nomenclaturii

științifice — amî întregi aceasta colecțiune de numiri.

1. Alinătură = (în Lupșa, județul Turda-Arieș) pământul fin, negru, adus de apa ploaiei pe pământurile lucrate.

2. Agiác și agióc, (cu accentul pe silaba ultimă) plur.-agiocuri = (în Săraud jud. Sălaj) pământ lutos, fertil. (Verosimil dela ung. agyag).

3. Argia pl. -árgii = (Valea bouului, Banat) pământul cel mai bun.

4. Arină, (cu accentul pe i) dar mai des ca: pământ arinos, plur. arine = (Valea jud. Sibiu și Mocod, Bistrița) nisip pînă mestecat cu puțin lut și humus (gunoiu vegetal). E fertil dacă nu domină secetă.

5. Bénă pl. -ne = (Vișeu de sus, Maramurăș) lut galben și curat, mestecat cu beuci (cu arșu). Foarte vartos și cu totul improductiv.

6. Boázgă numai singular = (Lupșa, Turda-Arieș) nisipul ordinar.

7. Clisă. pământ cleios puțin productiv, Săcel, Sibiu.

8. Cornét (cu accentul pe e) pl. -uri = (Mociriș, Banat) pământul format din fărîmături de stîncă și amestecat cu de acestea, pe el cresc greu și pădurile.

9. Crivină pl. -ne = (Rudăria Banat) pământul mijlociu fără peatră, rabdă destul de bine la ploaie și secetă.

10. Glam = (Abrud) pământ foarte lutos sau chiar lut ș. a. m. d.

Rog a-mi comunica pe lângă numire și pluralul. Referitor la descriere sunt necesare: a) colorarea, b) compoziția (amestecat cu prund, ori petri etc.), c) însușirile: cleios, vartos etc., d) să lucreze greu sau ușor? e) suferă multă apă ori secetă? f) cere mult gunoiu sau nu? g) ce produce: grâu, cucuruz, numai ovăș sau e bun de fână, de pășune, în fine e bun numai pentru pădure?

Pe lângă exprimarea mulțumitei anticipată — rog ca comunicările să fie adresate subsemnatului.

Cu stimă:

MIHAIL ITTU.

ing. insp. silv., Cluj, str. Bob 6.

Indemnăm și noi pe preoții noștri să caute a culege din gura țaranului toate numirile cari sunt cunoscute în sat asupra diferitelor soiuri de pământ; să le scrie exact așa cum le pronunță poporul însemnând și accentul și să le

comunică d-lui inginer-inspector Ittu. Cu puțină osteneală pot face un lucru, poate foarte prețios, căci nu se știe ce lucruri noi pot răsări, asupra trecutului de plugari al poporului nostru, din materialul cules de noi, pe seama studiilor filologice și istorice.

Catedrala noastră. În pagina 2-a publicăm un frumos articol despre catedrala noastră scris de d-l profesor Ion Luca Ciomag. Mulțumim d-lui profesor pentru atențiune. Indemnăm preoțimea noastră să stăruie în marginile ei de activitate pentru cât mai multe danii pe seama acestei catedrale.

* * *

Discul dela Florii. *Se atrage atenția preoțimei noastre ca discul dela Florii să se administreze fără amânare la oficiile protopopesti și la nici un caz direct la Consistor, conform dispozițiilor regulamentare.*

* * *

† *Victor Fincu* șef-contabilul consistoriului Arhidiecezan din Sibiu și asesor onorar al aceluiași Consistor a reposat în 24 Aprilie a. c. în vîrstă de 48 ani după un serviciu de 23 ani în cadrele bisericii noastre. Reposatul a fost un funcționar excelent, pildă de corectitate, cinste și conștiințiositate. Odihnească în pace.

* * *

Catehismul național unguresc. Uniunea iredentistă maghiară a profesorilor din Budapesta a răspândit în Ardeal, prin agenții săi de propagandă, o cărticică intitulată „Catehismul național unguresc” iscălită de profesorul preot dr. Karoly Ianos.

În această carte, se face apel disperat la toți ungurii ca să depună toate străduințele posibile morale, materiale și politice ca să răstoarne tratatul dela Trianon.

Acest catehism atîță la nesupunere naționalitățile din Ardeal, insultând tot ce este românesc.

Falsifică adevărul istoric asupra drepturilor noastre în Ardeal și acuză pe politicienii din Viena că ei ar fi inventat problema naționalităților în Ungaria.

Propaganda maghiară contra noastră se fa-

ce pe o scară întinsă în tot cuprinsul regatului în special printre minorități.

Catehizmul acesta servește cu trup și suflet această propagandă.

* * *

Acțiune ovreiască. Toată lumea din jurul Sibiului știe, că târgul de primăvară al Sibiului se ține în ziua de 3 Maiu. Așa e scris în calendare, așa a publicat și Primăria orașului acum două săptămâni. Dar, la o săptămână după prima publicare, Primăria anunță din nou, că în anul acesta târgul nu se va ține în 3, ci în 2 Mai. Schimbarea aceasta bruscă a fost săvârșită de ovrei pentru motivul că ziua de 3 Maiu cade pe Sâmbătă.

Această stare de lucruri a atins pe comercianții și industriasi din Sibiu, îndeosebi se români, dar nu mai puțin și pe sași și unguri. Organizațiile: Asociația comercianților români, Sfatul negustoresc, Sindicatul național, Societățile pantofarilor și cizmarilor au trimis imediat delegați la d-l prefect Boiu cerând respectarea datei de până aci. Cererea delegației a fost imediat satisfăcută.

* * * BCU Cluj / Central

Imbumbații. „Progresul” din Oravița scrie că la serbările pentru Basarabia ce s'au ținut în 9 Aprilie la biserica ortodoxă din Lugoj au absentat ostentativ toți uniții afară de unul singur păr. Boros. Ca să se știe.

* * *

Catolicismul în Statele-Unite. — După anuarul catolic publicat în Chicago, numărul catolicilor din Statele-Unite ar fi de 20 milioane 103 mii 761. Ei au acolo 212 seminarii, colegii și școli superioare; 207 abații, mănăstiri și școli apostolice; 586 de convente și novități; 608 școli libere și pensionate; 599 școli secundare, 559 de spitale și sanatorii, 594 așezăminte medicale. Și cu toate acestea americanii nu vreau să știe de concordat cu papa.

* * *

Călinarul. Din Constantinopol vestește patriarhul Grigorie că după ce îndreptarea calendarului nu se lovește de nici un principiu dogmatic, iar menținerea stării de azi produce o confuziune crescândă — Sf. Sinod din Constantinopol a hotărât unanim a introduce îndreptarea Calendarului la 10 Martie 1925, care va deveni astfel 23 Martie. Aceeaș hotărâre s'a adus și la Atena.

Biserica greacă a hotărât și ea că primește îndreptarea Calendarului, începând tot cu 10 Martie 1925.

* * *

Liceu nou. Școala Medie de băieți P. Șpan din Baia de Aries conform ordinului Ministerului Instrucțiunii publice No. 13.086 din 1923 începând cu 1 Septembrie a. c. va fi transformată în gimnaziu de băieți.

* * *

Bancă nouă. În Turda se înființează o bancă nouă sub numele „Viitoriul” cu un capital de trei milioane lei. O acție costă 500 lei.

* * *

Improprietărea. D-l Gh. Cipăianu, subsecretar de stat la departamentul agriculturii, declară, că în întreaga Românie s'au expropriat până acuma 6 milioane hectare dela aproximativ 16.000 proprietari, având de improprietat aproximativ 1.650.000 săteni.

* * *

Concordatul. Cetim în gazetele din București că în urma discuțiilor urmate între monsegniorul Mario Dolci reprezentantul Vaticanului la București și d-l C. Banu, delegatul guvernului român s'a căzut de acord asupra câtorva puncte principale care formează nucleul în jurul căreia urmează să se desvolte textul Concordatului.

Cum însă monsegniorul Dolci nu avea depline puteri din partea Sfântului Scaun, nu s'a putut încheia concordatul la București.

D. C. Banu, delegatul guvernului român va pleca în curând la Roma unde vor continua discuțiunile, se va stabili textul și se va semna actul în caz dacă se va ajunge la o înțelegere.

D. C. Banu are depline puteri din partea guvernului român de a trata și semna.

* * *

Un preot arestat. Preotul ungar din Halmei a fost arestat de jandarmi, deoarece a ținut creștinilor săi o vorbire prin care îi îndeamnă să aibă răbdare, căci steagul unguresc va flutura curând din nou pe casele din Halmei.

* * *

Musca columbacă s'a grăbit să se arate pe la noi. Din Arad se vestește, că asupra aceluia județ au dat năvală roiuri mari de muste columbace, — atât de nepoftite. Tot așa în Banat și pe la T.-Severin.

* * *

Fuziune. În preajma sărbătorilor s'a săvârșit fuziunea partidului naționalist democrat al d-lui Iorga cu fracțiunea din partidul poporului de sub șefia d-lui Argetoianu.

* * *

Curiozități. Comitetul central al sovietelor din Moscova a hotărât ca anul acesta cu prilejul sărbătorilor Paștilor organizațiile sovietice să țină conferințe având ca temă: „Cari sunt originile Paștilor?“, „Jos vechea religie!“ „Paștile comuniste“.

Se știe, de altfel, că în Rusia au fost șterse toate sărbătorile, fiind înlocuite cu seapte sărbători revoluționare: 21 Ianuarie moartea lui Lenin, 22 Ianuarie, aniversarea lui 1905; 12 Martie, prăbușirea țarismului; 18 Martie, aniversarea Comunei; 1 Mai ziua Internaționalei; 6 Iulie, ziua constituției republicii ruse și 7 Noiembrie aniversarea revoluției bolșevice.

* * *

Vorbe dulci. Papa primind o delegațiune de trei sute pelerini unguri, i-a salutat în nemțește încheind cuvântatrea sa astfel:

„De oare ce conducătorul vostru (iezuitul Vanghă) a spus că scumpa noastră Ungarie a fost atât de adânc și de dureros lovită, vă salut cu o cordialitate cu atât mai sinceră și vă dau binecuvântarea mea apostolică“.

* * *

Contra Sovietelor. Printre refugiații ruși din Belgrad circulă zvonul că marele duce Kiril, pretendent la tronul Țarilor, ar fi lansat un apel către toți emigrații ruși, declarându-le că a sosit momentul să se adune sub conducerea sa în vederea unei energice acțiuni în contra sovietelor.

* * *

Presa jidovească din București dovedeste din zi în zi tot mai mult că este din oficiu apărătoarea comunistilor. Ea publică zilnic câte o scrisoare a celor închiși prin care protestează contra felului cum sunt înșiruți, sau contra judecătorilor ce au să-i judece. Iar de altă parte se bate în piept cu patriotismul și naționalismul său.

* * *

Un congres de studii bizantine. La îndemnul congresului internațional de istorie, ținut anul trecut în capitala Belgiei, — d-l N. Iorga, a organizat primul congres internațional de studii bizantine, care s'a deschis Lunea trecută în București la fundația Carol. Peste 30 de învățați

străini din țările culte au sosit la București. Congresul a adus contribuțiuni interesante pentru istoria, filologia și arheologia bizantină în special și cea balcanică în general. În timpul congresului sau făcut excursii la monumentele mai de seamă ale stilului bizantin (Argeș, Cozia Mănăstirea Neamț, Iasi, Bucovina ș. a.) Congresul a decurs într-o atmosferă înălțătoare și este una din manifestațiile cele mai de seamă pentru înălțarea prestigiului țării noastre în fața străinătății.

* * *

Adunare. Organizația din Ardeal a partidului poporului organizează în ziua de Duminică 11 Maiu a. c. o mare adunare populară în Cluj la care vor lua parte și șefii partidului domnii general Averescu și Octavian Goga.

* * *

Mare Expoziție de vite la Cluj. Ministerul de Agricultură a hotărât să țină în toamna anului de față, o expoziție la care să ia parte toate județele din Ardeal, Banat și Crisana (părțile Aradane și Bihorene).

La acea expoziție se va vedea bogăția în soiurile de vite din Ardeal și că dintre ținuturi care are soiuri mai bune și mai de folos.

La expoziție se vor împărți premii însemnate și diplome de laudă între economii de vite cari vor arăta că știu alege mai bine soiul și știu îngriji mai bine vitele.

* * *

Turcii fără les. Pe lângă desființarea califatului, guvernul din Angora a luat și o altă dispozițiune revoluționară, care a trecut cam neobservată, deși nu e mai puțin importantă ca cea dintâi. Este vorba de o hotărâre formală a guvernului din Angora, prin care se lasă deplină libertate populației imperiului otoman de a-și alege după plac acoperământul capului. Portul fesului introdus de Mohamed II, a fost deci desființat.

* * *

Statua lui Gheorghe Barițiu. Se știe că această statuă este îngrădită în grădina muzeului Asociațiunii din Sibiu și Ungurii la timpul său n'au permis să se așeze într'un loc mai larg unde i-se cuvenia. Românii Sibieni au reclamat de mult mutarea acestei statui. În adunarea delegaților tuturor societăților comerciale și industriale din Sibiu, care s'a ținut în săptămâna trecută s'a discutat și această chestiune și la

propunerea dir. de bancă Nedoviceanu s'au adunat la moment 10600 lei ca bază unui fond pentru acoperirea speselor cu mutarea statuei în una din piețele Sibiului. Sperăm că dorința aceasta a tuturor Românilor nu va întârzia să se realizeze.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți :

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2,50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupăș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericii de Dr. I. Lupăș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Șaguna 25.— Lei
11. „Pentru neam și lege“, predici împotriva sectarilor de Dr. G. Comșa — — — — — 35.— Lei
12. „Istoria Românilor“ de Dr. Ion Lupăș — — — — — 50.— Lei
13. „Problema educației sexelor“ — 8.— Lei
14. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — — 20.— Lei
15. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — 35.— Lei

Ad. Nr. 131.

—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă veteranul preot Ioan Ursa în parochia Meteș cu jilia Găureni protopresbiteratul Albei Iulia, să publice concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Renasterea“.

Capelanul ales va beneficia de jumătate din toate venitele de la parochie și de întregirea de la stat pentru capelani.

Concurenții vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul fixat, iar pe lângă încunostințarea oficiului prot. pot a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică pentru a face cunostință cu poporul.

Alba-Iulia, 10 Aprilie (28 Martie) 1924.
Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Alba Iulia în conțelegere cu comitetul parochial.

FLORIAN RUSAN
adm. prot.

Imprimare Oficiale

In atențiunea oficiilor protopopești
și parohiale

Toate imprimatele pentru încheierea socotelilor bisericești și școlare, blanchete pentru rapoarte oficiale, precum și orice fel de rechisite de birou se află depozitate și se pot comanda cu prețuri convenabile dela

LIBRARIA

„Cartea Românească“ S. A.

Sucursala CLUJ, Piața Unirii Nr. 7.

Expediția se face cu ramburs.